

One killed in Yuksom landslides, 78 houses damaged

REBYNA RANA

GANGTOK, 18 SEPT:

Landslides have wreaked havoc in West Sikkim with two landslides being reported in Yuksom Dubdi GPU on 16 Sept. While the landslide at Geychen village claimed the life of an 81-year-old woman, the landslide at Tsong village has damaged numerous houses, killed livestock and damaged agricultural crops as well.

As informed by District Collector West, about 58 houses in Tsong village and 20 houses in

Mantabung have been damaged. A huge number of cattle such as cows, goats and domestic animals have been lost in the landslide.

It is learnt that 3 houses have been completely washed out, 40% of the houses have been partially damaged while 20% have sustained severe damages.

The road network to Yuksom has been damaged due to landslide at multiple locations and the same is being restored by the Roads and Bridges Department. It is

estimated that road upto Yuksom will be opened by Thursday.

Power supply was restored today by the Power department providing relief to the public of Yuksom.

A relief camp was set up at the newly constructed Police Outpost at Yuksom where about 98 people have been shifted. A community kitchen has also been started at the camp.

Talking to Summit-TIMES, resident of Yuksom, DS Limboo informed that it was

raining since morning on 16 September.

"At around 3 p.m. the slope started slipping and by 4 the entire slope came down. More than 50 houses in Tsong have been damaged and the number of affected persons is above 100," said Mr Limboo.

Two hotels in Yuksom have been converted into relief camps by the district administration and disaster management teams. Landslide victims have also been given shelter in a homestay at Yuksom.

turn to pg02

One killed in...

81-year-old Buddhi Maya Limboo from Geychen village was admitted at Yuksom PHC with severe injuries and passed away on Tuesday night. The DC West had requisitioned an Indian Air Force helicopter to airlift the patient to Siliguri yesterday. A sortie was attempted at 6.30 pm but due to bad weather the mission was aborted. Another attempt was to be made early this morning, however, the patient could not survive the night.

Today, DC West, Karma R Bonpo, SP West, Tenzing Loden Lepcha, Lok Sabha MP, Indra Hang Subba and other officials reached the affected villages with relief materials and took stock of the situation. The team interacted with the villagers and damage assessment was done for disbursement of ex-gratia.

"The District Administration is working day and night to bring the situation under control at Yuksom. Our teams have trekked to reach the landslide zone carrying essential items personally. We have managed to bring all affected people safely to Yuksom town where they have been lodged in various hotels and houses," said DC West on his social media page on Tuesday.

Area MLA and SLA Deputy Speaker, Sangay Lepcha also visited the affected area on Tuesday. He instructed authorities to speed up restoration activities after inspecting the damages at the landslide affected villages.

Lok Sabha MP, Mr Subba has also announced that he will be contributing a month's salary towards Chief Minister's Relief Fund for taking up relief work in Yuksom.

Gangtok Times 19-09-19

Rain trigger Landslides, wreaks havoc in Tsong Village

Yoksum, Sept 18 (IPR): Incessant rain has triggered massive landslides in Tsong village of Yuksam, West Sikkim on Sept 16 leading to widespread devastation.

Normal life has been thrown out of gear with a one whole village comes under the grip of landslides. There are total 75 household in Tsong Village.

As per the report from IPR total 20% of houses have been damaged, 40% houses were partially damaged and 3 houses were totally washed out/collapsed.

MP along with District Collector and other officials met with landslide victims

DAMAGE ASSESSMENT

1. Total no of houses at Tsong village=75 nos.
2. Houses total damaged=20%
3. Partially damaged=40%
4. Houses totally washed out/collaps

at relief camps at Yuksam and assured of Government assistance and supports. MP appealed people not to panic as state Government are with them.

ADC informed about various reliefs Major taken up by west district Administration. Various teams comprising of Governments officials and local volunteers have been formed to

oversee the reliefs' camps and taking care of evacuees. The meeting also delivered on safety and precautions for the evacuees.

The Power department has requested not to use Geysers and Hitters at the hotels to smooth flow of Power supply. Power DE have assured to supply uninterrupted power to the Yuksam relief camps.

Additional Medical doctors and health professionals will be deployed at relief camps. Doctor and staffs from Yuksam PHC already setup a medical camp at Relief camps site.

DC said, we will make an assessment of the landslide hit village soon with the departmental heads. District Administration will provide immediate assistance to the victims who have lost houses and livestock and assistance tomorrow from the hands of Chief Minister. Assistance for Land and crops loss will be given after the through assessment later.

SA

चोडका ६६ पैहो प्रभावित परिवारलाई राहत शिविरमा

सोरेङ, १८ सेप्टेम्बर (निर्स): पश्चिम सिक्किमको याक्सोम-टाशीडिङ समष्टिअन्तर्गत चोड गाउँमा आइतबार पैहोले ताण्डव मच्चाएको छ। जमीन जतातही चिरा-चिरा भएको छ। चोड गाउँका ६६ परिवारलाई त्यहाँबाट सुरक्षित निकालेर याक्सोम स्थित राहत शिविरमा राखिएको छ। टाशीडिङ र पेलिङलाई जोड्ने फामरोङ खोलास्थित रहेको पुललाई आइतबार ह्वातै बगाएर नामनिशान भेटिएको छ। अहिले फामरोङ-खोलाको

जलस्तर धेरै कमि भए तापनि त्यहाँबाट आवतजावतको अर्को उपाय छैन। जसले गर्दा सम्पर्क विच्छेद भएको छ। पैहोद्वारा प्रभावित गाउँ चोड याक्सोम ग्राम पञ्चायत एकाईअन्तर्गत पर्दछ। भीषण पैहोको ताण्डवले चोडमा बाह्र घर धातिप्रस्त छन्। पैहो कै चपेटामा परेर याइते बनेकी महिलाको सोमबार राती मृत्यु भएको छ। उनलाई पैहो स्थलबाट उद्धार गरेर याक्सोम प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र लगिएको थियो। उपचारको क्रममा उनको मृत्यु भएको हो। गाउँलेहरूको घर सँगसँगै पाल्नु पशुलाई पनि व्यापक क्षति पुऱ्याएको छ। धेरै पशुहरू पैहोको चपेटामा परि मारिएको छ। चोडको परिस्थिति अहिले पनि विकट रहेको छ। सिक्किमको पहिलो राजधानी बनेको गौरवमय इतिहास बोक्ने याक्सोम-टाशीडिङ समष्टि विकासको क्षेत्रमा पनि अन्य समष्टिभन्दा धेरै पछाडि रहेको छ। पश्चिम सिक्किममा याक्सोम-टाशीडिङ मात्रै एकलो यस्तो समष्टि हो जहाँ एउटै राष्ट्रिय ब्यांक पुगेको छैन। यो समष्टिमा कुनै पनि ब्यांकको एटीएम छैन। सरकारी कर्मचारीहरूलाई आफ्नो तलब निकाल्न ४५ किलोमिटर टाढा लेक्सेप र गेविङ धाउनुपर्ने बाध्यता छ। सर्वसाधारण जनताले राष्ट्रिय ब्यांकमा आफ्नो पैसा बचत गर्न अनि शिक्षन अन्यठाउँतिर धाउनुपर्ने विकट परिस्थिति छ। अझै उदैकलापदो कुरा त के छ भने सरकारबाट प्राप्त हुने वृद्ध

भत्ता सँगसँगै अन्य सामाजिक भत्ताहरूको पैसा निकाल्न लाभान्वित वयोवृद्धहरूले पनि ५० किलोमिटरको यात्रा तय गरिरहेका छन्। सिक्किमको पहिलो राजधानी बूने इतिहास बोकेको याक्सोमको यो भन्दा तितो सत्य र विडम्बना अरु हुनसक्छैन।

सोमबार पैहो प्रभावित क्षेत्रमा सम्बन्धित समष्टिका विधायक एवं सिक्किम विधानसभाका उपाध्यक्ष साहे लेप्पाले स्थलगत भ्रमण गरे। उनले राहत शिविरमा पीडित जनतासँग भेटघाट गरि उनीहरूको दुखेसो सुने। विधायक लेप्पाले पीडितहरूलाई हरसम्भव सहयोग सरकारले गर्ने वचन पनि दिएका छन्। आज लोकसभा सांसद इन्द्र हाङ सुब्बाले पनि चोडका पैहो पीडित जनताहरूसँग भेटघाट गरे। उनले प्रभावित क्षेत्रहरूको पनि भ्रमण गरे। अर्कोतिर स्थानीय जिल्ला तथा ग्राम पञ्चायत, जिल्लापाल, पुलिस अधिक्षक, राहत एवं आपदा प्रबन्धक विभागका अधिकाारी, एनडीआरएफ, मुख्य चिकित्सक अधिकाारी, एसडीएम, बीडीओ, विभागीय कर्मचारी, संघ-संस्थाका प्रतिनिधि र स्थानीय युवाहरूले प्रभावित क्षेत्रको भ्रमण गरि पीडितहरूलाई सहायता गरिरहेको छ। सम्बन्धित विभागबाट अहिले नै क्षयक्षतिको आकलन गरिएको छैन तर पनि करोडौं रुपियाँको क्षयक्षति भएको अनुमान ती पैहोले पुऱ्याएको घर, सडक र पुलहरूको दुर्दशाबाट स्पष्ट हुन्छ।

योक्सममा पैहोले गाउँ... १९-०९-१९

झिक्न खर्च पिटेर गेजिड बर्मक समष्टिमा अवस्थित सेक्सेप र गेजिडति धाउनुपने विकट परिस्थिति छ। अझै उदेक लाग्दो कुरा के छ भने सरकारबाट प्राप्त हुने वृद्ध भत्ता संगसंगै अन्य सामाजिक भत्ताहरूको पैसा निकाल्न लाभान्वित बयोवृद्ध मानिसहरूले पनि ५० किलोमिटरको यात्रा तय गरे पश्चात मात्रै सरकारी सहूलियतहरूको उपभोग गर्न पाइरहेको छ। सिक्किमको पहिलो राजधानी हुने इतिहास बोकेको योक्समको यो भन्दा तितो सत्य र विडम्बना अरु हुनसक्दैन।

सोमबार पैहो प्रभावित क्षेत्रमा सम्बन्धित समष्टिको विधायक एवम् सिक्किम विधानसभाका उपाध्यक्ष साङ्गे लेप्चा साथै लोकसभा सांसद इन्द्र हाङ सुब्बा, पश्चिम जिल्लाका जिल्लापाल, पुलिस अधीक्षक र अन्यन्व विभागी प्रमुखहरूको साथमा पश्चिम सिक्किमको छोडस्थित पैहोप्ररु क्षेत्रको निरीक्षण भ्रमण गरे। गत सोमबारको दिन परेको भारी वर्षाको कारण भएको पैहोद्वारा पुन्याएको क्षतिको उक्त दलले निरीक्षण गर्‍यो। दलको अगुवाई लोकसभा सांसद र सिविस उपाध्यक्षद्वारा गरिएको थियो। दलले स्थानीय गाउँलेहरूसित अन्तरक्रिया गर्‍यो र प्रभावित गाउँलेहरूलाई सहयोग राशि प्रदान गर्नलाई क्षतिको आंकलन गर्‍यो। 'पैहो पीडितहरूलाई यथासक्थ सहयोग दिइनेछ' भनी आश्वासन दिइएको छ। पश्चिमका सीएमओको अगुवाईमा एउटा चिकित्सा दलले प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको तत्परताको मूल्याङ्कन गर्‍यो। विद्युत विभागले आजबाट बिजुली आपूर्ति शुरू गरेको छ। योक्सममा नवनिर्मित पुलिस आउटपोस्टमा राहत शिविर बनाइएको छ जहाँ ९८ मानिसहरूलाई राखिएको छ। शिविरमा सामुदायिक पाकशाला शुरू गरिएको छ। पश्चिम जिल्लाका जिल्लापालले जनाएअनुसार छोडका ५८ घटा अनि मान्ताबुङका २० घटा घरलाई क्षति पुगेको छ। पैहोको प्रभावमा परेर ठूलो संख्यामा गाई, बाख्रा र अन्य गृहपालित पशुहरू हराइरहेको छ। पैहोको कारण योक्समलाई जोड्ने सडक बिभिन्न ठाउँमा बिच्छिन्न बनेको छ र सो दुरुस्त गर्नलाई सडक र पुल विभागले कडा मिहिनेत गरिरहेको छ। भोलिसम्ममा योक्समलाई जोड्ने सडक खोलिनसक्ने अनुमान लगाइएको छ। मानिस र यन्त्रले कौशलपूर्वक कार्य गरिरहेको छ र सर्वेक्षणपछि क्षतिको ब्यौरा यसप्रकार दिइएको छ - छोड क्षेत्रमा प्रभावित घरको संख्या - ७५, पूर्ण क्षतिग्रस्त घर - २० प्रतिशत, आंशिक क्षतिग्रस्त घर - ४० प्रतिशत, पैहोले पूर्ण रूपमा बगाएको घर - ३ घटा। मीसमको अत्यन्तै खराबी हुँदाहुँदै पनि राज्य सरकारले हिजो पैहो पीडितलाई हेलिकप्टरमा उठाउने प्रयास गरेको थियो, बघापि अति खराब मौसमको कारण पीडितलाई सिलगढीको अस्पताल पुर्‍याउन सकिएन र राति पीडितको देहान्त भयो। पैहो पीडित परिवारहरूलाई राज्य सरकारले चार्हिँदो सबै सहयोग दिने आश्वासन दिइएको छ अनि प्रशासनले अवस्थाको सम्पूर्ण जायजा गरेको छ। प्रशासनले स्थितिलाई साम्य रूपमा ल्याउने भरमग्दुर प्रयास गरिरहेको छ। सम्बन्धित विभागबाट अहिले नै क्षयक्षतिको आंकलन गरिएको छैन तर पनि करोडौं रूपियाँको क्षयक्षति भएको अनुमान त्यो पैहोले पुर्‍याएको घर, सडक र पुलहरूको दुर्दशाबाट स्पष्ट हुन्छ।

CM meets Tsong villagers, commits total rehabilitation

KUSHHANGLEEWANG

GEYZING, September 19: Chief Minister P.S. Golya today reached Tsong village, Yuksam in West Sikkim and took stock of the damage caused by the landslides of September 16 evening. He met the affected families who have taken shelter at the relief camps set up near Yuksam bazaar by the district administration.

A total of 76 houses were damaged in various degrees due to the landslides besides considerable loss of livestock and crops. An 81-year-old woman, Buddhi Maya Limboo, lost her life due to a mudslide at another location near Yuksam bazaar.

The Chief Minister handed away ex-gratia to the affected families of Tsong and family of deceased Buddhi Maya Limboo along with relief materials. Besides the usual government

Chief Minister P.S. Golya inspecting the landslide-affected areas in Yuksam. Pic: IPR

compensation, ex-gratia was also given from the Chief Minister's Relief Fund.

Interacting with the affected families, Golya said it is the moral obligation of the State government to provide prompt necessary support to the victims displaced by natural calamities. The houses damaged by the landslides will be replaced with new houses by the State government under

'Garib Awas Yojana', he said. He informed that the State government will study the geological status of Tsong village before undertaking the rehabilitation work.

The study will be done to find out if the area is habitable or not. In case of a negative report, the State government will buy suitable lands to rehabilitate the affected families, said Golya.

Every affected house will be compensated as per the government norms, said Golya. He said the ex-gratia was disbursed in cheques instead of cash to ensure the government's transparency. In his brief address, DC (west) Karma R. Bonpo thanked the National Disaster and Relief Force, State Disaster and Relief Force and various NGOs of West

Sikkim for their instant support in rescue mission. He assured the landslide affected families all the help possible from west district administration.

Meanwhile, support for Tsong village is pouring in from all the corners of West Sikkim. NGOs and individuals are reaching out to the affected families with relief materials every day.

मुख्यमन्त्री गोल्लेले गरे पैहोग्रस्त क्षेत्रको भ्रमण

- क्षतिग्रस्त घरहरूलाई विभागबाट १,०१,९००
- मुख्यमन्त्री राहत कोषबाट प्रत्येक परिवारलाई एक लाख रुपियाँको घोषणा

गेझिङ, १९ सेप्टेम्बर: पश्चिम विज्ञानको दोस्रोम-टर्मिनेटिड क्षेत्रको चोड घाटताबुद्धमा गएको भूकम्प पैहो प्रभावित क्षेत्रको आज मुख्यमन्त्री पौडेल तामाङ (गोले) भ्रमण गरे। मुख्यमन्त्री गोलेका साथमा पत्नी कुन्दन रिपा लेप्चा, भूमि हल-सुब्बा, सांसद इन्द्र राइ सुब्बा, क्षेत्र विधायक तथा विभिन्न

विधानसभा उपाध्यक्ष साझे लेप्चा लगायत विभिन्न विभागका सहायककार, अध्यक्ष, विभिन्न विभागका वरिष्ठ अधिकारीहरू सामेल थिए।

सो भ्रमण पैहोले जम्मा ७६ घर प्रभावित भएका छन् भने सो मध्ये गेझिङबाट घरलाई पूर्ण रूपमा क्षति पुगेको छ। यस पैहोको चपेटमा एक जना महिलाको पनि मृत्यु भएको छ भने स्थानीयवासीको अलमलनी, पशु-पंक्षी इत्यादीको व्यापक नोक्सानी भएको छ।

पैहोको चपेटमा परेर भूकम्पबाट परिवारलाई राज्य जायदात प्रबन्धन विभागबाट चार लाख रुपियाँ अनुदान राशि प्रदान गरिएको छ भने मुख्यमन्त्री राहत कोषबाट दुई लाख रुपियाँ प्रदान गरेका छन्। बसो ३ पूर्ण रूपमा क्षति भएका घरहरूलाई विभागबाट १ लाख १ हजार १ सय रुपियाँ प्रदान गरिएको छ भने मुख्यमन्त्री राहत कोषबाट प्रत्येक परिवारलाई एक लाख रुपियाँ प्रदान गरिएको छ। साथसाथ

रूपमा क्षति पुगेको घरका परिवारलाई विभागबाट एक लाख रुपियाँ प्रदान गरियो भने मुख्यमन्त्री राहत कोषबाट ५० हजार रुपियाँ मुख्यमन्त्रीको साहूलोबाट प्रदान गरियो। यसका साथमा विभिन्न सहूलियत कार्यालय, फानीको पाइप लगायत अन्य आवश्यक सामग्रीहरू वितरण गरियो।

आफ्नो सम्बोधनमा मुख्यमन्त्री गोलेले जति पनि पूर्ण रूपमा क्षतिग्रस्त भएका घरहरू राज्य सरकारको विभिन्न वरीस आयाम योजना अन्तर्गत निर्माण गरिने वचन दिएका छन्। उनले पार्टी कार्यकर्ताहरूलाई पार्टी सेर होइन तर पार्टी दुःखीको नाम रहिला

मुनस्ने सुझाव पनि दिएका छन्। कुन स्थानमा बाटल फाँटे पैहो भएको छ उस स्थानलाई खानी तथा भूगर्भ विभागले जमीनको जाँच गरी उस जमीनमा बस्न सम्भव भएको छापडमा सबैलाई जा-आफ्नो जमीनमा बसाउने तर जमीन ठीक नभएको छापडमा कुनै पनि छाँडमा सरकारले बसो बसाल्ने मुख्यमन्त्रीले जानकारी गराए। राहत विभागबाट राहत प्रवाहित गर्दा कार्यकर्ताहरूलाई आदेश पनि दिएका छन्।

बसो ३ ने पार्टीलाई नै पूर्ण रूपमा क्षति बनाएको छबर जब मिडियामा आरम्भ भि विभिन्न स्थानबाट

सहयोगको निम्ति फोर आउम घातेको बचावदि जति पनि संघ संस्थाबाट बहा राहतको निम्ति सहयोग आउनु ल्याउने सबै विभाग राखिदिने उनले आग्रह गरे। सरकारबाट वितरण गरिने राहत रसि सेक माफत गरिने जानकारी दिँ पहालाक मुख्यमन्त्रीले कसोसा गरेर राशि दिइबन्ने उच्च सरकारमा कुनै किराक नै नलेको बताए। राम्रो सबै बचन पार्टीलाईसँगै टुठ उनले भने। उनले सबैलाई हतास नहुने सुझाव दिँ बलबलबाट सयमा सबैको कस गरिने वचन दिए। उनले पैहो प्रभावित क्षेत्रको प्रत्येक परिवारको पनि सबै विभागका अधिकारीहरूलाई कस विधिबाट कसोसा सहयोग गर्नुमा आग्रह गरे।

CM inspects Tsong landslide

Summit Times 20-09-15

BUDHA KAUSHIK
GYALSHING, 19 SEPT:
 Chief Minister, PS Tamang (Galey), met the landslide affected families of Tsong village under Yukuom Tashiding constituency today and took stock of the damages. He interacted with members of the affected families at the relief camp set up near Yukuom bazaar.

Apart from the ex-gratia under State Disaster Response Fund (SDRF) norms, the Chief Minister announced Rs 1 lakh for fully damaged houses and Rs 50,000 for severely and partially damaged houses from the Chief Minister's Relief Fund.

He also handed over cheque of Rs 4 lakh from National Disaster Response Fund (NDRF) and Rs 2 lakh from CM's Relief Fund to the kin of Buddhi Maya Sorbu who suc-

cumbed to injuries from the landslide on 18 Sept.

The CM also distributed necessary items like sleeping bags, water

pipes and blankets to the landslide victims.

The CM directed the District Collector to disburse the ex-gratia

at the earliest and also mentioned that all affected households will be given ex-gratia depending on the damages.

It may be recalled that incessant rain had triggered a landslide in Tsong village on 18 Sept. 75 families have been

displaced and rendered homeless due to landslides and many have lost their lands and livestock. During his visit, the

CM also said that those whose houses have been damaged will be provided houses under the Sikkim Garib Awas Yojana.

Mines and Geology department will survey the damaged areas to determine the stability of the affected areas and based on the report of the department, decision will be taken on where to rehabilitate the people, Mr Tamang said.

The CM urged the Roads and Bridges Department to swiftly restore the damaged roads for smooth connectivity and transportation of relief materials to the Relief Camp located at Yukuom.

He thanked all the officials involved for responding to the disaster swiftly and the local people for helping coordinate relief efforts and remaining calm through the disaster.